

TDC Even Semester Exam., 2018

SANSKRIT

(Honours)

(4th Semester)

Course No. : SANH-401

(Grammar and Popular Texts)

Full Marks : 50

Pass Marks : 17

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

(Grammar)

UNIT—I

(Marks : 10)

1. Answer the following :

(a) Join in Sandhi any five of the following : 5

जगत् + ईशः ; मधु + अरिः ; बालः + आगच्छति ;
बालः + गच्छति ; इति + आदि ; प्रतीति + इति।

(b) Choose the correct forms of the following :

1×5=5

(i) लतासु / लताषु

(ii) रामेसु / रामेषु

(iii) बालानाम् / बालाणाम्

(iv) एसु / एषु

(v) चरनानाम् / चरणानाम्

OR

2. Answer the following :

(a) Join in Sandhi any five of the following : 1×5=5

सः + अस्ति ; सा + आगच्छति ; सप्त + ऋषिः ;
पुनः + आगतः ; नै + अकः ; भानु + उदयः।

(b) Choose the correct forms of the following :

1×5=5

(i) प्रनाम / प्रणाम

(ii) परिमानम् / परिमाणम्

(iii) आश्वलायन / आश्वलायण

(iv) परितोषः / परितोसः

(v) संतुस्टः / संतुष्टः

(3)

UNIT—II

(Marks : 10)

3. (a) Decline the following : $1 \times 5 = 5$
- (i) देव in तृतीया बहुवचन
 - (ii) हरि in सप्तमी एकवचन
 - (iii) मति in षष्ठी एकवचन
 - (iv) राजन् in द्वितीया बहुवचन
 - (v) मातृ in षष्ठी द्विवचन
- (b) Conjugate the following : $1 \times 5 = 5$
- (i) भू in लट् first person plural
 - (ii) गम् in लङ् second person singular
 - (iii) दृश् in लट् first person singular
 - (iv) हन् in लृट् first person plural
 - (v) पठ् in लोट् third person singular

OR

4. (a) Decline the following : $1 \times 5 = 5$
- (i) रमा in तृतीया एकवचन
 - (ii) फल in द्वितीया एकवचन

(4)

(iii) अस्मद् in सप्तमी एकवचन

(iv) युष्मद् in प्रथमा बहुवचन

(v) तत् (पुं०) in पञ्चमी एकवचन

- (b) Conjugate the following : $1 \times 5 = 5$
- (i) दा in लोट् first person singular
 - (ii) वृत् in लङ् third person plural
 - (iii) शी in लृट् first person dual
 - (iv) दा in लट् third person dual
 - (v) पठ् in विधिलिङ् first person singular

UNIT—III

(Marks : 5)

5. Give the resulting forms of the following (any five) : $1 \times 5 = 5$
- (a) दृश् + तुमुन्
 - (b) पठ् + क्त्वा
 - (c) कृ + तव्यत्
 - (d) जनकस्य अपत्यं स्त्री
 - (e) तर्कं वेत्ति अधीते वा
 - (f) सप्ताहे भवम्

(5)

OR

6. Give the resulting forms of the following (any five) : 1×5=5
- (a) गम् + शानच्
- (b) हस् + क्त्वा
- (c) आस् + शानच्
- (d) मीमांसा वेत्ति अर्धीते वा
- (e) ज्ञातुम् इच्छा
- (f) देशे भवः

(Popular Texts)

UNIT—IV

(Mohamudgara)

(Marks : 10)

7. (a) Fill up the gaps of the following : 5
- दिनमपि रजनी ।
..... आशावायुः॥

8J/1171

(Turn Over)

(6)

- (b) Elucidate the idea contained in the following : 5

यावद्वित्तोपार्जनसक्तस्तावन्निजपरिवारो रक्तः।

OR

8. (a) Fill up the gaps of the following : 5

का तव कान्ता ।
..... तदिदं भ्रातः॥

- (b) Elucidate the idea contained in the following : 5

मा कुरु धनजनयौवनगर्वं हरति निमेषात् कालः सर्वम्।

UNIT—V

(Hitopadeśa—Mitrālābha)

(Marks : 15)

9. Write a note on the moral value of the *Hitopadeśa*. 10

Or

10. Describe in brief the first story of *Mitrālābha* with your comment. 10

8J/1171

(Continued)

(7)

11. Elucidate any *one* of the following : 5

(a) मातृवत् परदारेषु परद्रव्येषु लोष्ट्रवत्।
आत्मवत् सर्वभूतेषु यः पश्यति स पण्डितः॥

(b) यौवनं धनसम्पत्तिं प्रभुत्वमविवेकिता।
एकैकमप्यनर्थाय किमु यत्र चतुष्टयम्॥

★ ★ ★